
Kyrkomötet Budgetutskottets betänkande 2015:1

Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå åren 2016–2018

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas skrivelsen KsSkr 2015:1 *Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå åren 2016–2018*. Därtill behandlas tre motioner som handlar om ekonomiskt bistånd till församlingarnas arbete med flyktingar och asylsökande, motion 2015:22, 2015:86 och 2015:89.

Utskottet ställer sig i huvudsak bakom kyrkostyrelsens förslag. Utskottet har därtill på eget initiativ enats om ett förslag att bevilja extra medel för arbetet med flyktingar och asylsökande. Motionerna avslås med anledning av utskottets initiativ.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att fastställa inriktning för verksamheten på nationell nivå.
2. Kyrkomötet beslutar att fastställa kostnadsram för 2016 till 2 871 miljoner kronor.
3. Kyrkomötet beslutar att medge planeringsram för 2017 till 2 936 miljoner kronor.
4. Kyrkomötet beslutar att medge planeringsram för 2018 till 2 910 miljoner kronor.
5. Kyrkomötet beslutar att fastställa en ram på 70 miljoner kronor under åren 2016–2020 för kostnader för Svenska kyrkan i utlandets fastigheter och lokaler.
6. Kyrkomötet beslutar att fastställa en ram på 5 miljoner kronor under åren 2016–2020 för kostnader för Svenska teologiska institutets fastighet i Jerusalem.
7. Kyrkomötet beslutar att utöver kostnadsram bevilja 75 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för arbetet med flyktingar och asylsökande att användas 2016.
8. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:22.
9. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:86.
10. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:89 punkt 1.
11. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:89 punkt 2.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2015:1 *Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå åren 2016–2018*

1. Kyrkomötet beslutar att fastställa inriktning för verksamheten på nationell nivå.
2. Kyrkomötet beslutar att fastställa kostnadsram för 2016 till 2 871 miljoner kronor.
3. Kyrkomötet beslutar att medge planeringsram för 2017 till 2 936 miljoner kronor.
4. Kyrkomötet beslutar att medge planeringsram för 2018 till 2 910 miljoner kronor.
5. Kyrkomötet beslutar att fastställa en ram på 70 miljoner kronor under åren 2016–2020 för kostnader för Svenska kyrkan i utlandets fastigheter och lokaler.

6. Kyrkomötet beslutar att fastställa en ram på 5 miljoner kronor under åren 2016–2020 för kostnader för Svenska teologiska institutets fastighet i Jerusalem.
7. Kyrkomötet beslutar att ett bidrag på 150 miljoner kronor ska utgå till stiftet under perioden 2016–2018 för fortsatt subventionering av nya enheter som ansluts till Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform. Kyrkostyrelsen får besluta om de närmare villkoren för bidraget.

Motionernas förslag

Motion 2015:22 av Olle Burell och Birgitta Halvarsson, Ökat stöd till församlingar för arbete med asylsökande

Kyrkomötet beslutar att i budgeten tillföra ytterligare medel till kyrkostyrelsen för att löpande och mot behov kunna ge stöd åt de församlingar som aktivt arbetar med flyktingar och asylsökande.

Motion 2015:86 av Anna Ekström m.fl., Forma ett akut stöd till insatser för flyktingar och asylsökande 2016

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att skyndsamt ordna former för ekonomiskt bistånd till församlingars arbete med flyktingar och asylsökande för 2016.

Motion 2015:89 av Dag Sandahl, Flyktingarbetet

1. Kyrkomötet beslutar att avsätta 35 miljoner kronor för församlingarnas flyktingarbete.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att skapa ett system som säkerställer att församlingar enkelt kan få del av medel för flyktingarbete.

Yttrande från andra utskott

Budgetutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserat av om respektive sakutskott har synpunkter på för sakutskottet relevanta delar i avsnitt ”Verksamheten och dess inriktning”.

Kyrkolivsutskottet har yttrat sig i Kl 2015:1y, *bilaga 1*.

Bakgrund

Enligt kyrkoordningen 51 kap. 4–5 §§ ska den nationella nivån varje år upprätta en budget för nästa budgetår. Budgeten ska innehålla en plan för verksamheten och ekonomin under budgetåret, samt en plan för ekonomin under en period av tre år.

År 2010 beslutade kyrkomötet att det, utöver de ekonomiska ramarna för respektive år under perioden, ska finnas rullande femåriga kostnadsramar för finansiering av Svenska kyrkan i utlandets och Svenska teologiska institutets (STI) fastigheter och lokaler.

Kyrkomötet fastställde 2008 en målnivå för den nationella nivåns eget kapital och beslutade samtidigt att kyrkostyrelsen, om faktiskt utfall enligt årsbokslut överstiger 125 procent av den indexuppräknade målnivån, ska lämna förslag till kyrkomötet om hur överstigande kapital ska hanteras.

Kyrkostyrelsen lämnar i skrivelsen förslag till inriktning för verksamheten, kostnadsram 2016, planeringsramar 2017 och 2018 samt kostnadsramar 2016–2020 för lokalförsörjning inom Svenska kyrkan i utlandet, och STI i Jerusalem. Kyrkostyrelsen lämnar också ett förslag om att bidrag på 150 miljoner kronor ska utgå till stiftet under perioden 2016–2018 för fortsatt subventionering av nya enheter som ansluts till Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform. Dessa 150 miljoner kronor ingår i de föreslagna kostnads- och planeringsramarna och är fördelade med 50 miljoner kronor respektive år.

Kyrkostyrelsens *förslag till inriktning för verksamheten* utgår från och avser den nationella nivåns uppgifter enligt kyrkoordningens bestämmelser samt instruktioner för kyrkostyrelse och råd och framgår av skrivelsens avsnitt Verksamheten och dess inriktning. Den samlade inriktningen på verksamheten är främst;

- ◆ att stärka genomslag i företräderskapet genom att utveckla ändamålsenlighet och effektivitet (*företräderskap*)
- ◆ att främja relationer med kyrkor som Svenska kyrkan har kyrkogemenskap med, eller särskild ekumenisk överenskommelse, för att konkret gestalta enhet och samverkan (*officiella relationer till andra kyrkor och samfund*)
- ◆ pastoral utveckling, genusrättvisa och jämställdhet, hälsa, hållbar försörjning samt fred och försoning (*internationell mission och diakoni*)
- ◆ att ge stöd inom områdena omvärldsanalys och forskning, administrativ samverkan, församlingens grundläggande uppgift samt kommunikation (*stöd till stift och församlingar*)
- ◆ att stärka studenternas färdigheter och yrkesidentitet, deras förmåga att analysera och reflektera över Svenska kyrkan samt bekräfta och fördjupa deras samhörighet med Svenska kyrkan (*Svenska kyrkans utbildningsinstitut*)
- ◆ mot frågor som rör kristen livstolkning och ekumenik och betonar områdena hållbar utveckling, fred och försoning samt kvalitet och lärande (*Svenska teologiska institutet i Jerusalem (STI)*)
- ◆ att genomföra forskning vars resultat kan utgöra underlag för Svenska kyrkans reflektion över sin identitet och sitt uppdrag samt reflektion över religionernas roll i det mångkulturella samhället samt att tillgängliggöra forskningsresultaten (*forskning*)
- ◆ att stödja Svenska kyrkan som kulturarrangör, stärka Svenska kyrkans röst i kulturdebatten och kulturens ställning inom Svenska kyrkan (*kultur*)
- ◆ att genomföra och följa upp diskussionerna med staten om villkor och nivåer på den kyrkoantikvariska ersättningen i vilket det ingår att försöka skapa en förnyad syn på det kyrkliga kulturarvet som levande och användbart och en samhällsresurs för social, kulturell och ekonomisk utveckling (*de kyrkliga kulturminnena*)
- ◆ att höja kvaliteten i det diakonala arbetet, stärka insamlings- och kommunikationsarbetet, ge stöd i lokalförsörjningsfrågor och verka för utveckling av de lokaler som hyrs eller ägs av församlingarna samt teckna avtal med församlingar och verksamhetsplatser (*arbete bland svenskar i andra länder*)
- ◆ att samordna beställaransvar, en stabil leveransorganisation som arbetar systematiskt och kvalitetssäkrat där effektivitet, säkerhet och hållbarhet står i centrum, med kontinuerlig riskanalys i förebyggande syfte (*Gemensamma IT-system*)
- ◆ att ta till vara erfarenheterna från arbetet med 2013 års kyrkoval och förbereda valen 2017 (*de direkta valen*)
- ◆ att kontinuerligt producera ändamålsenliga underlag för förankring, reflektion och beslut om förändringar i kyrkoordningen (*inomkyrklig normgivning*)

- ◆ att förvalta kapitalet effektivt, på ett etiskt försvarbart sätt, sprida risker och uppnå bästa möjliga hållbara totalavkastning (*förvaltning av nationellt kapital*)
- ◆ att löpande bibehålla och utveckla ändamålsenlighet och effektivitet i den nationella nivåns verksamhets- och ekonomistyrning (*ledning och administration*).

År 2008 fastställde kyrkomötet en målnivå för den nationella nivåns eget kapital och beslutade samtidigt att kyrkostyrelsen, om faktiskt utfall enligt årsbokslut överstiger 125 procent av den indexuppräknade målnivån, ska lämna förslag till kyrkomötet om hur överstigande kapital ska hanteras.

Vid utgången av 2014 översteg eget kapital 125-procentsnivån med 1 515 miljoner kronor, varav 1 428 miljoner kronor avser ej realiserad värdeökning inom finansförvaltningen. Av KsSkr 2014:1 *Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2015–2017* framgick att kyrkostyrelsen mot bakgrund av Svenska kyrkans utmaningar, vikande medlemsutveckling och ökade ekonomiska risker ansåg att en utredning av målkapitalets storlek borde göras.

Det arbete som skett under 2014 samt den planerade fortsatta beredningen avseende frågan om Svenska kyrkans kapitalsituation finns redovisad i KsSkr 2015:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014*, bilaga 2, *Svenska kyrkans kapitalsituation*. Utifrån den redovisning som sker i bilagan menar kyrkostyrelsen att det är nödvändigt att fördjupat bearbeta frågan. En dialog ska föras med stiftet om hur det skapas förutsättningar för ett kyrkoliv som är långsiktigt hållbart – ekonomiskt, andligt, ekologiskt och socialt. En samlad genomlysning behöver göras av vilket ekonomiskt ansvar som ska bäras lokalt och vilket ansvar som lämpligen bärs gemensamt så att en god ansvarsfördelning tryggas. Arbetet bör beakta såväl dialogen med stiftet som Utjämningsutredningens betänkande, *Gemensamt ansvar – en utredning om fastigheter, kyrkor och utjämningsystem*, och de remissvar som lämnas med anledning av betänkandet. Kyrkostyrelsen avser att återkomma med analys och förslag till kyrkomötet 2016.

Arbete med flyktingar och asylsökande

Att stärka Svenska kyrkans arbete med asylsökande och flyktingar i Sverige och att öka stödet till utsatta människor i Mellanöstern är två av kyrkostyrelsens särskilda prioriteringar 2016–2018.

Det ökade antalet asylsökande i Sverige innebär att migrations-, flykting- och integrationsfrågor har utvecklats till centrala områden i en strävan efter ett hållbart samhälle. Kyrkostyrelsen kommer att bidra till att församlingarna utarbetar hållbara arbetssätt och strukturer för arbetet. En stödfunktion kommer att etableras på nationell nivå i syfte att bistå stift och församlingar med kunskap och aktuell information för deras arbete med flyktingar och asylsökande.

Bristen på respekt är påtaligt i många regioner och antalet flyktingar i världen är det högsta sedan andra världskriget. För att öka stödet till utsatta människor i Mellanöstern planeras utökade humanitära insatser och stöd av psykosocial expertis och personal. Stödet innefattar också stöd till en mer långsiktig verksamhet för fredlig samexistens och religionsdialog.

De Ungas Kyrkomöte

Av en inkommen skrivelse framgår att De Ungas Kyrkomöte ställer sig positivt till att alla tre motionerna framhåller att det diakonala arbetet är en ”grundpelare för oss kristna” och instämmer i motionernas intention att Svenska kyrkans arbete inte bara ska rikta sig till dem med fastslagen flyktingstatus, utan inkludera alla asylsökande.

De Ungas Kyrkomöte bejakar att en större summa än hittills kommer att behöva anslås för detta arbete, men säger sig ha svårt att bedöma vad som är en tillräcklig nivå. De framhåller vikten av ett genomtänkt system för hur pengarna ska bli tillgängliga och fördelas och menar att kyrkostyrelsen är rätt instans för att ta fram ett sådant system. De påpekar också att ett system för rätt fördelning kräver noggrannhet men att det också måste vara ”enkelt och transparent för de församlingar, pastorat och stift som tar del av det”.

De Ungas Kyrkomöte säger sig se att denna aspekt finns med i motionen *Flyktingarbetet* (2015:89) och föreslår därför att kyrkomötet ska besluta att bifalla den motionen.

Utskottets överväganden

Verksamhetens inriktning

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar fastställa inriktning för verksamheten på nationell nivå.

Budgetutskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet har tidigare konstaterat att det med åren blivit lättare att följa de ekonomiska resonemangen och att sambandet mellan verksamhet och ekonomi blivit tydligare. Utskottet ser fram mot att kyrkostyrelsen fortsätter utveckla strukturen för planerad verksamhet, dess inriktning och kostnader. Förra året efterfrågades en tydligare koppling till vilka konsekvenser omvärldsanalysen ger för verksamhetens inriktning. I årets skrivelse finns som svar på detta i skrivelsens inledning ett avsnitt om kyrkostyrelsens särskilda prioriteringar 2016–2018. Utskottet ser med tillfredsställelse på denna utveckling, men vill också påtala vikten av att det än tydligare framgår hur de olika delarna i skrivelsen förhåller sig till varandra. För att underlätta utskottets beredning om förslaget till inriktning för verksamheten så bör kyrkostyrelsens prioriteringar framgå av det avsnitt för ”Verksamhetens inriktning” som ligger till grund för beslutet. Detta gäller såväl de särskilda prioriteringarna som de fyra övergripande områdena med särskild prioritet.

Utskottet har som en del av beredningen likt tidigare år haft överläggningar med kyrkostyrelsens arbetsutskott för att få särskilda frågor belysta. Det är uppenbart för utskottet att samtal med kyrkostyrelsens arbetsutskott är en viktig komponent för större förståelse av skrivelsen. Utskottet ser fram mot att dialogen med kyrkostyrelsens arbetsutskott kan utvecklas ytterligare kommande år.

När det gäller de kyrkliga kulturminnena noterar utskottet att den sedan tidigare ansamlade kyrkoantikvariska ersättningen som inte förbrukats minskar. Utskottet ser med tillförsikt fram emot en fortsatt hög förbrukningstakt av den kyrkoantikvariska ersättningen.

Utskottet har i sitt betänkande om årsredovisningen (B 2015:2) kommenterat kyrkostyrelsens avsikt att analysera Svenska kyrkans behov av kapital med anledning av att den nationella nivåns egna kapital nu klart överstiger 125 procent av målsatt eget kapital. Utskottet noterar med tillfredsställelse att detta ska ske i dialog med stiftet och att remissvaren på Utjämningsutredningen ska vägas in i analysen.

Utskottet har noterat att kyrkostyrelsen inte har lämnat något förslag om eget kapital som överstiger målvärdet vid utgången av 2014. Mot bakgrund av den fördjupade analys som ska genomföras så anser utskottet att det är rimligt att inte lämna något förslag. Utskottet ser med tillförsikt fram emot den analys och det förslag som kyrkostyrelsen avser återkomma med till kyrkomötet 2016 gällande

Svenska kyrkans kapitalsituation. Utskottet vill poängtera vikten av att dessa frågor kan behandlas av kyrkomötet 2016 och att inga ytterligare förseningar av arbetet sker.

Utskottet instämmer i kyrkostyrelsens uppfattning att den gemensamma IT-plattformen är en central förutsättning för fortsatt administrativ samverkan. För att nå kyrkostyrelsens mål att minst 85 procent av kyrkans anställda är anslutna till GIP vid utgången av 2018 föreslår kyrkostyrelsen (punkt 7) ett bidrag på 150 miljoner kronor som ska utgå till stiftet under perioden 2016–2018 för fortsatt subventionering av nya enheter som ansluts till Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform. I förslaget ligger att kyrkostyrelsen beslutar om de närmare villkoren för bidraget. Utskottet anser att detta är ett bra förslag och ställer sig bakom det. Samtidigt framgår det av kyrkostyrelsens skrivelse att dessa 150 miljoner kronor ingår i kyrkostyrelsens förslag till beslut om kostnads- och planeringsramar (punkt 2–4) med 50 miljoner kronor respektive år. Mot denna bakgrund har utskottet valt att inte bejaka beslutspunkt 7 för att tydliggöra att nämnda bidrag på 50 miljoner kronor årligen redan är en del i förslagen till beslut om kostnads- och planeringsramar. Detta framgår av förslagen nedan.

Kostnadsram 2016

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa kostnadsram för 2016 till 2 871 miljoner kronor.

Budgetutskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet noterar att kyrkostyrelsens *förslag till kostnadsram 2016* är 215 miljoner kronor högre än den planeringsram för 2016 som kyrkomötet beslutade om 2014. I relation till den tidigare beslutade ramen planeras bland annat ökade kostnader för internationell mission och diakoni, stöd till stift och församlingar, kyrkliga kulturminnen samt gemensamma IT-system. Det planeras också för lägre kostnader för ledning och administration samt stiftsbidrag.

I förslaget till kostnadsram ingår 50 miljoner kronor för det bidrag på totalt 150 miljoner som 2016–2018 ska utgå till stiftet för fortsatt subventionering av nya enheter som ansluts till Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform. Kyrkostyrelsen beslutar om de närmare villkoren för bidraget.

Planeringsram 2017

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att medge planeringsram för 2017 till 2 936 miljoner kronor.

Budgetutskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet noterar att kyrkostyrelsens *förslag till planeringsram 2017* är 231 miljoner kronor högre än den planeringsram för 2017 som kyrkomötet beslutade om 2014. Orsak till skillnaden är densamma som för 2016.

I förslaget till planeringsram ingår 50 miljoner kronor för det bidrag på totalt 150 miljoner som 2016–2018 ska utgå till stiftet för fortsatt subventionering av nya enheter som ansluts till Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform. Kyrkostyrelsen beslutar om de närmare villkoren för bidraget.

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att medge planeringsram för 2018 till 2 910 miljoner kronor.

Budgetutskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet noterar att kyrkostyrelsens *förslag till planeringsram 2018* är 26 miljoner kronor lägre än förslaget till planeringsram 2017. I relation till planeringsram för 2017 så planeras lägre kostnader för bland annat de direkta valen och kyrkliga kulturminnen.

I förslaget till planeringsram ingår 50 miljoner kronor för det bidrag på totalt 150 miljoner som 2016–2018 ska utgå till stiftens för fortsatt subventionering av nya enheter som ansluts till Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform. Kyrkostyrelsen beslutar om de närmare villkoren för bidraget.

Ram för fastighetskostnader för Svenska kyrkan i utlandet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa en ram på 70 miljoner kronor under åren 2016–2020 för kostnader för Svenska kyrkan i utlandets fastigheter och lokaler.

Budgetutskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet noterar att kyrkostyrelsens *förslag till ram för kostnader för Svenska kyrkan i utlandets fastigheter och lokaler* är 3 miljoner högre än den ram som kyrkomötet förra året beslutade för perioden 2015 till 2019.

Ram för fastighetskostnader STI

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa en ram på 5 miljoner kronor under åren 2016–2020 för kostnader för Svenska teologiska institutets fastighet i Jerusalem.

Budgetutskottets förslag överensstämmer med kyrkostyrelsens förslag.

Utskottet noterar att kyrkostyrelsens *förslag till ram för kostnader för Svenska teologiska institutets fastighet i Jerusalem* är oförändrat jämfört med den ram som kyrkomötet beslutade om förra året för perioden 2015 till 2019.

Extra medel för arbetet med flyktingar och asylsökande

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att utöver kostnadsram bevilja 75 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande för arbetet med flyktingar och asylsökande att användas 2016.

Utskottets förslag är ett utskottsinitiativ.

Budgetutskottet noterar att kyrkostyrelsen i skrivelsen lyfter fram särskilda prioriteringar 2016–2018. Bland dessa prioriteringar återfinns såväl att öka stödet till utsatta människor i Mellanöstern som att stärka Svenska kyrkans arbete med asylsökande och flyktingar. Utskottet finner att situationen ytterligare har förvärrats sedan skrivelsen arbetades fram och att ytterligare resurser behöver tillskjutas för denna verksamhet. Detta betonas också i ett flertal motioner till kyrkomötet.

Utskottet bejakar därför att det finns ett stort behov av extra medel för arbetet med flyktingar och asylsökande. Erfarenheten visar dock att läget hela tiden förändras,

och utskottet anser därför att denna osäkerhet är en mycket viktig faktor att ta hänsyn till i frågan om hur medlen tilldelas och beslutsprocessen konstrueras. Den ledstjärna som utskottet önskar ska prägla arbetet är flexibilitet. Detta betyder att såväl användning, summor som beslutsprocess behöver vara flexibla och behovsstyrda. Det finns ingen mening med att tilldela och fördela medel om de inte kan tas tillvara på ett meningsfullt sätt.

Utskottet föreslår därför en tilldelning av 75 miljoner kronor att stå till kyrkostyrelsens förfogande i detta arbete, och utskottet poängterar att medlen kan användas för arbete såväl i Sverige som utomlands. Utskottet menar att det med stor sannolikhet kommer att finnas behov av ett fortsatt arbete de kommande åren för att Svenska kyrkan ska kunna verka ansvarsfullt och långsiktigt. Utskottet utgår från att kyrkostyrelsen inom ramen för planering och budgetering för 2017–2019 säkerställer den långsiktiga hanteringen av dessa frågor.

Utskottet har största förtroende för kyrkostyrelsens kompetens att besluta om användningen av dessa medel i en föränderlig situation. Budgetutskottet förutsätter att, vid användning i Sverige, en stor andel av medlen kommer att utgå till församlingar som behöver förstärkningar såväl i det dagliga arbetet som i särskilda satsningar. Det är viktigt att berörda stift och församlingar enkelt, snabbt och transparent kan få tillgång till medel efter behov.

Utskottet ser fram mot rapportering till kyrkomötet 2017 som visar hur dessa medel har kommit till användning.

Motion 2015:22

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:22.

Motionens förslag är att i budgeten tillföra ytterligare medel till kyrkostyrelsen för att löpande och mot behov kunna ge stöd åt de församlingar som aktivt arbetar med flyktingar och asylsökande.

Motionen avslås med anledning av utskottets förslag till kyrkomötet att utöver kostnadsram bevilja 75 miljoner kronor för arbetet med flyktingar och asylsökande.

Motion 2015:86

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:86.

Motionens förslag är att uppdra till kyrkostyrelsen att skyndsamt ordna former för ekonomiskt bistånd för församlingarnas arbete med flyktingar och asylsökande för 2016.

Motionen avslås med anledning av utskottets förslag till kyrkomötet att utöver kostnadsram bevilja 75 miljoner kronor för arbetet med flyktingar och asylsökande.

Motion 2015:89

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:89.

Motionens förslag är att avsätta 35 miljoner kronor för församlingarnas flyktingarbete och att uppdra till kyrkostyrelsen att skapa ett system som säkerställer att församlingar enkelt kan få del av medel för flyktingarbete.

Motionen avslås med anledning av utskottets förslag till kyrkomötet att utöver kostnadsram bevilja 75 miljoner kronor för arbetet med flyktingar och asylsökande.

På Budgetutskottets vägnar

Bertil Olsson, ordförande

Malin Åkesson, sekreterare

Beslutande: Bertil Olsson, ordförande, Irène Pierazzi, Solveig Hallin, Monica Lago, Leif Nilsson, Per-Olof Flodström, Marie Wojdkow, Bertil Persson, Marie Rydén Davoust, Leif Nordlander, Mats Nilsson, Bengt Kjellgren, Carl-Eric Gabrielsson, Gerd Gullberg Johnson och Irene Leonardsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Roger Sjöberg, Birger Wernersson, Christina Meltin Westerlund, Anita Engström, Evelina Johansson, David Lång, Roger Hedlund, Terence Hongslo och Hildegard Jarskog.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets yttrande 2015:1y

Verksamhet och ekonomi för den nationella nivån åren 2016–2018

Till Budgetutskottet

Kyrkolivsutskottets yttrande över skrivelse 2015:1 Verksamhet och ekonomi för den nationella nivån åren 2016–2018.

Kyrkolivsutskottet vill framhålla att den verksamhetsprioritering som kyrkostyrelsen lyfter fram i sin skrivelse stämmer väl överens med de frågor utskottet önskar prioritera. De områden som utskottet värnar är också väl tillgodosedda i kyrkostyrelsens skrivelse.

Utskottet vill särskilt framhålla hur väl det avsnitt som beskriver barn, unga och unga vuxna klingar med utskottets hållning. Likaså ser utskottet med tillfredsställelse hur arbetet med att stödja församlingar i mötet med asylsökande och flyktingar ingår i de områden som prioriteras.

Med glädje ser utskottet att det ideella engagemanget lyfts fram på ett bra sätt och är väl formulerat. Dock efterlyser utskottet en beskrivning om hur människors intresse att verka ideellt i Svenska kyrkan ska tas tillvara och vilka strategier som finns bakom detta. T.ex. hur möter vi de 700 000 personer som i den aktuella undersökningen har uttryckt att de skulle kunna tänka sig att ge av sin tid i Svenska kyrkan, särskilt inom det sociala området? Utskottet önskar även att detta strategiska arbete ska få genomslag i den nationella nivåns budget.

Slutligen vill utskottet uttrycka sin uppskattning för att kyrkostyrelsen uppmuntar att kristendomens kärna lyfts fram i kommunikationsarbetet. Utskottet vill också passa på att nämna att kyrkohistoria är ett område som borde rymmas i de prioriteringar som görs inom forskningsområdet framöver.

Uppsala den 23 september 2015

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Kekke Paulsson, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sara Waldenfors, Monica Lindell Rylén, Stefan Grundberg, Camilla Persson, Evy Annér, Katarina Glas, Nasrin Sjögren, Elisabeth Sandberg Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Stig Eriksson, Anders Ahl, Karin Janfalk och Styrbjörn Granquist.

Biskoparna Fredrik Modéus och Johan Tyrberg har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet Budgetutskottets betänkande 2015:2

Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas kyrkostyrelsens skrivelse 2015:2 *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014*.

Kyrkostyrelsen föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisningen.

Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultat- och balansräkningen och att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Budgetutskottet föreslår att kyrkomötet fastställer årsredovisning, resultat- och balansräkningen samt beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2014.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2014.
2. Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2014.

Skrivelsens förslag

Kyrkostyrelsens skrivelse 2015:2 Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014

Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014.

Yttrande från andra utskott

Budgetutskottet har erbjudit samtliga utskott att yttra sig över skrivelsen och förklarat sig särskilt intresserat av om respektive sakutskott har synpunkter på kyrkostyrelsens återkoppling gällande de tidigare kyrkomötesärenden som kyrkostyrelsen anser slutbehandlade och som härstammar från utskottet (bilaga 3 i skrivelsen).

Kyrkolivsutskottet har yttrat sig i K1 2015:2y, *bilaga 1*.

Bakgrund

Kyrkostyrelsens skrivelse består av den tryckta *Årsredovisning 2014 Svenska kyrkans nationella nivå* med bilaga 1 *Resultatrapport 2014*, bilaga 2 *Svenska kyrkans kapitalsituation* med underbilaga 2A *Bestämmelser i kyrkoordningen*, bilaga 3 *Redogörelse för behandlingen av kyrkomötets ärenden* med underbilaga 3A *Gemensamma IT-system, samverkan och därmed relaterade frågor* och bilaga 4 *Övrig rapportering från kyrkostyrelsen*.

Årsredovisningen

I *verksamhetsberättelsen* redovisas exempel på genomförd verksamhet inom områdena omvärld och relationer, stöd till stift och församlingar samt normering, tillsyn och förvaltning. Därtill hänvisas till en särskild rapport, *Ansvarsfulla investeringar 2014*, som är en fördjupad redovisning av förvaltningen av det nationella kapitalet.

Den nationella nivåns hållbarhetsredovisning framgår av avsnittet om *hållbart bokslut*. Redovisningen omfattar hur den nationella nivån arbetar för att minimera den egna verksamhetens potentiellt negativa inverkan på en hållbar utveckling.

I *förvaltningsberättelsen* redovisas ett urval väsentliga händelser under året, totala intäkter och kostnader, marknadsvärde i kapitalförvaltningen, riskområden för nationell nivå och utfall nationell nivåns eget kapital i relation till av kyrkomötet fastställd målnivå. Det ekonomiska utfallet blev 834 miljoner kronor främst beroende på det positiva resultatet i kapitalförvaltningen som uppgick till 885 miljoner kronor. Det egna kapitalet var 1 514 miljoner kronor över den nivå då kyrkostyrelsen, enligt beslut av kyrkomötet 2008, ska lämna förslag till kyrkomötet om hur det överskjutande beloppet ska hanteras. Mot bakgrund av Svenska kyrkans utmaningar, vikande medlemsutveckling och ökade ekonomiska risker har kyrkostyrelsen bestämt att en översyn av målkapitalets storlek ska göras under 2015, se även bilaga 2.

Bilagorna

I *bilaga 1* redovisar kyrkostyrelsen ett urval av verksamhetens insatser och resultat i förhållande till den nationella nivåns uppgifter enligt kyrkoordningen och den verksamhetsinriktning kyrkomötet beslutat om. Därtill redovisas finansiering och kostnader för 2014 i relation till utfall 2013, av kyrkomötet beslutad kostnadsram och kyrkostyrelsens detaljbudget 2014. Av den ekonomiska redovisningen framgår att det samlade kostnaderna blev 40 miljoner lägre än den kostnadsram för 2014, om 2 747 miljoner kronor, som kyrkomötet 2013 beslutade om.

Bilaga 2 är en redogörelse av Svenska kyrkans kapitalsituation och styrelsens fortsatta beredning i frågan. Kyrkostyrelsen anser det nödvändigt att fördjupat bearbeta frågan om Svenska kyrkans kapitalsituation under det kommande året och att föra en dialog med stiftet om hur förutsättningar kan skapas för ett kyrkoliv som är långsiktigt hållbart – ekonomiskt, andligt, ekologiskt och socialt. De menar att det behöver göras en samlad genomlysning av vilket ansvar som ska bäras lokalt och vilket ansvar som lämpligen bärs gemensamt, så att en god ansvarsfördelning tryggas. Kyrkostyrelsens anger att analys och kommande förslag till kyrkomötet bör beakta såväl stiftsdialogen som Utjämningsutredningens förslag och invänta de remissvar som lämnas med anledning av betänkandet. Avsikten är att återkomma med analys och förslag till kyrkomötet 2016.

I *underbilaga 2A* redovisas kyrkoordningens bestämmelser om ekonomisk förvaltning i Svenska kyrkan.

Bilaga 3 består av en redogörelse över behandlingen av kyrkomötets ärenden. Det framgår att 20 skrivelser från tidigare kyrkomöten har slutbehandlats och avslutats under året, medan 18 återstår.

Underbilaga 3A består av kyrkostyrelsens redovisning av uppdraget från kyrkomötet 2013, att fastställa en plan för införandet av gemensamma systemlösningar i Svenska kyrkan och redovisa den för kyrkomötet senast 2015. I bilagan beskriver kyrkostyrelsen sin syn på gemensamma IT-system och samverkan samt redogör för nuläge och planerad inriktning på verksamheten inom de olika områden som tillsammans utgör Svenska kyrkans gemensamma IT-system.

I *bilaga 4* lämnas information om två ärenden som inte är återrapportering av direkta uppdrag från kyrkomötet, utan ärenden som kyrkostyrelsen särskilt vill redovisa till kyrkomötet. Det är *Dela tro – dela liv* (satsningen på undervisning och mission för alla åldrar) och Riktat församlingsbidrag 2014.

Revisorerna

Av revisionsberättelsen i den tryckta årsredovisningen framgår att årsredovisningen enligt revisorernas uppfattning har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och att den ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Trossamfundet Svenska kyrkans finansiella ställning den 31 december 2014, dess finansiella resultat för året och att förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Revisorerna tillstyrker att kyrkomötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen samt att kyrkomötet beviljar kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Utskottets överväganden

Årsredovisningens innehåll

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att fastställa årsredovisning samt resultat- och balansräkning för Svenska kyrkans nationella nivå år 2014.

Budgetutskottet ansluter sig till kyrkostyrelsens förslag. Utskottet föredrar att använda termerna resultat- och balansräkning, vilket överensstämmer med hur revisorerna uttrycker det.

Utskottet noterar med tillfredsställelse det goda resultat kapitalförvaltningen uppvisar vilket i huvudsak är anledningen till det positiva ekonomiska utfallet för året.

Utskottet noterar med glädje att kyrkostyrelsen i förvaltningsberättelsen utvecklat sin redovisning av arbetet med att analysera och hantera risker vilket är något utskottet efterfrågat under ett antal år. Utskottet ser fram mot att denna redovisning fortsatt utvecklas de kommande åren.

Utskottet har inget att invända mot de redovisade skälen till att kostnaderna 2014 var lägre än den kostnadsram kyrkomötet 2013 beslutade om. Utskottet noterar att det bland annat beror på att förbrukningen av kyrkoantikvarisk ersättning varit lägre än budgeterat, men kan samtidigt glädjande konstatera att förbrukningen ökat jämfört med 2013.

Utskottet har tidigare år noterat den förbättring som gjorts av årsredovisningens resultatrapport (bilaga 1) och efterfrågat en fortsatt utveckling av den. Förra året

redogjorde utskottet för sin uppfattning att redovisningen av insatser och resultat ytterligare kan utvecklas genom att den t.ex. kompletteras med kyrkostyrelsens bedömning av hur väl den genomförda verksamheten på övergripande nivå svarar mot den verksamhetsinriktning kyrkomötet beslutat om. Utskottet önskar att en sådan bedömning finns med i kommande års resultatrapporter.

Utskottet ser positivt på att kyrkostyrelsen ska inleda en fördjupad analys och bereda frågan om Svenska kyrkans behov av kapital i dialog med stiftet för att återkomma med analys och förslag till kyrkomötet 2016 (bilaga 2). Att kommande analys ska beakta såväl stiftsdialog som Utjämningsutredningens förslag samt de remissvar som lämnas med anledning av utredningens betänkande anser utskottet vara klokt. Utskottet håller med kyrkostyrelsen om att det är viktigt att så goda förutsättningar som möjligt skapas för ett kyrkoliv som är långsiktigt hållbart samtidigt som tydlighet skapas om vilket ansvar som bör bäras lokalt och vilket som lämpligen bör bäras gemensamt.

2013 beslutade kyrkomötet på utskottets initiativ att uppdra åt kyrkostyrelsen att fastställa en plan för införandet av gemensamma systemlösningar i Svenska kyrkan och redovisa den för kyrkomötet senast 2015. Utskottet uppskattar kyrkostyrelsens redovisning (underbilaga 3A) av nuläge och inriktning för arbetet med Svenska kyrkans gemensamma IT-system och tänkt stöd inom området administrativ samverkan. Utskottet kan dock konstatera att planen inte fullt ut motsvarar den förväntan på konkretion av t.ex. tidplan, kostnadskalkyler och uppskattad besparingspotential som låg i uppdraget. Utskottet förväntar sig att kyrkostyrelsen utifrån den övergripande planeringen fortsatt strategiskt hanterar dessa för hela Svenska kyrkan viktiga frågor.

Utskottet uppskattar kyrkostyrelsens initiativ att löpande rapportera om hur arbetet med Dela tro – dela liv fortskrider och noterar att en utvärdering av genomförande och måluppfyllelse ska redovisas till kyrkomötet 2019 (bilaga 4). Utskottet utgår från att utvärderingen av genomförandet kommer att omfatta även de ekonomiska aspekterna. Med andra ord hur de totala kostnaderna varit fördelade på satsningens olika delar.

Som en del av beredningen har utskottet likt tidigare år haft överläggningar med revisorerna och med kyrkostyrelsens arbetsutskott. Mötet med arbetsutskottet klargjorde till viss del orsakerna till de större förändringarna gällande antalet anställda de senaste åren. Utskottet ser fram mot att dessa uppgifter framgår av kommande års redovisningar.

Utskottet ser positivt på det arbete revisorerna har utfört och planerar att utföra. Det är glädjande att från revisorerna bland annat få ta del av vilken imponerande kompetens kyrkokansliets medarbetare inom den internationella verksamheten besitter. Dialogen med revisorerna har utvecklats genom åren och ger en bra grund för utskottets beredning av skrivelsen.

En fråga som väcktes i mötet med revisorerna var deras möjlighet att kommunicera med kyrkomötet. Enligt vad utskottet har erfart avser kyrkomötets presidium utreda frågan och vid behov föreslå kyrkomötet om ändring av gällande regelverk. Utskottet ser positivt på presidiets initiativ.

Ansvarsfrihet

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att bevilja kyrkostyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2014.

Budgetutskottet ansluter sig till revisorernas förslag.

På Budgetutskottets vägnar

Bertil Olsson, ordförande

Niclas Renck, sekreterare

Beslutande: Bertil Olsson, ordförande, Irène Pierazzi, Solveig Hallin, Peter Egardt, Leif Nilsson, Per-Olof Flodström, Marie Wojdkow, Bertil Persson, Lars T Gåreberg, Leif Nordlander, Christer Björk, Bengt Kjellgren, Carl-Eric Gabrielsson, Gerd Gullberg Johnson och Irene Leonardsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Monica Lago, Roger Sjöberg, Birger Wernersson, Christina Meltin Westerlund, Anita Engström, Marie Rydén Davoust, Evelina Johansson, Ann-Britt Åsebol, Mats Nilsson, David Lång, Roger Hedlund, Helén Lindbäck, Terence Hongslo och Hildegard Jarskog.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet
Kyrkolivsutskottets yttrande 2015:2y

**Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå
2014**

Till Budgetutskottet

Med anledning av årets årsredovisning, särskilt bilaga 3 där redogörelsen för behandlingen av kyrkomötets ärenden ingår, har Kyrkolivsutskottet uppmärksammat några företeelser värda att fundera vidare kring. Det handlar om formen för redogörelse och återkoppling av de uppdrag kyrkomötet gett åt kyrkostyrelsen.

Enligt arbetsordningen betraktas ett uppdrag om t.ex. en utredning som slutbehandlat om kyrkostyrelsen uppdragit åt en extern utredare och arbetet med utredningen påbörjats vid tidpunkten för kyrkostyrelsens sista möte innan sommaren då skrivelsen avges. Vid tidpunkten för kyrkomötets första session behöver således inte uppdraget vara slutfört. Det saknas därmed möjligheter för kyrkomötet att bedöma om man delar kyrkostyrelsens uppfattning om att ärendet kan betraktas som slutbehandlat. Och vid nästa års kyrkomöte är inte frågan längre aktuell i någon skrivelse, utan ärendet måste vid behov väckas på nytt genom en ny motion. För bästa kvalitet och resursanvändning hade det varit bättre om kyrkostyrelsen hade kunnat redogöra för uppdragen under första sessionen och de uppdrag som inte är möjliga att redovisa då, bör inte betraktas som slutbehandlade utan redovisas kommande år.

Utskottet anser att kyrkostyrelsen bör se över arbetsordningen om hur slutbehandlade ärenden ska redovisas och kommuniceras och även förändra rutinerna.

För övrigt saknar utskottet ett genusperspektiv i den beskrivning som finns av antalet anställda på nationell nivå. Likaså hur könsfördelningen ser ut på olika positioner inom organisationen. Utskottet vill betona vikten av att arbeta för jämn könsfördelning på den nationella nivån och årligen redovisa personalsituationen. Utskottet ser också gärna att det utarbetas en mångfaldsplan.

Slutligen vill utskottet även påpeka att det i sammanhanget hade varit intressant att nämna hur många församlingar som sökte medel till sitt arbete för asylsökande och flyktingar men inte fick anslag, och hur mycket de ansökte om.

Uppsala den 23 september 2015

På Kyrkolivsutskottets vägnar

Sofia Rosenquist, ordförande

Marie Nordström, sekreterare

Beslutande: Sofia Rosenquist, ordförande, Marie Nielsén, Daniel Larson, Birgitta Lindén, Ronny Hansson, Kekke Paulsson, Niklas Grahn, Roland Johansson, Berit Simonsson, Anna-Karin Westerlund, Gunilla Eldebro, Elisabeth Rydström, Niklas Larsson, Torbjörn Arvidsson och Marja Sandin-Wester.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Sara Waldenfors, Monica Lindell Rylén, Stefan Grundberg, Camilla Persson, Evy Annér, Katarina Glas, Nasrin Sjögren, Elisabeth Sandberg Kullenberg, Ulla Littgren, Jerker Schmidt, Stig Eriksson, Anders Ahl, Karin Janfalk och Styrbjörn Granquist.

B 2015:2
Bilaga 1

Biskoparna Fredrik Modéus och Johan Tyrberg har deltagit i utskottets överläggningar.

Kyrkomötet Budgetutskottets betänkande 2015:3

Diakonal investeringsfond

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2015:100, *Inrättande av en diakonal investeringsfond*. Kyrkomötet föreslås i motionen besluta att uppdra till kyrkostyrelsen att inrätta en diakonal investeringsfond där församlingar kan söka bidrag för diakonala insatser samt att medel ska tillföras fonden genom att en av kyrkostyrelsen beslutad andel av upplupna överskott i bokslut avsätts för ändamålet varje år där överskott redovisas.

Utskottet menar att förslaget strider mot Svenska kyrkans episkopala struktur samt att utredning pågår av såväl utjämnningssystemet som Svenska kyrkans kapitalsituation och föreslår därför avslag på motion 2015:100.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:100, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:100, punkt 2.

Motionens förslag

Motion 2015:100 av Elisabeth Rydström, Inrättande av en diakonal investeringsfond

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inrätta en diakonal investeringsfond där församlingar kan söka bidrag för diakonala insatser.
2. Kyrkomötet beslutar att medel ska tillföras fonden genom att en av kyrkostyrelsen beslutad andel av upplupna överskott i bokslut avsätts för ändamålet varje år där överskott redovisas.

Bakgrund

Motionärens förslag är att kyrkostyrelsen ska inrätta en diakonal investeringsfond där församlingar kan söka bidrag för diakonala insatser. Medel till fonden ska tillföras genom att kyrkostyrelsen beslutar att en andel av upplupna överskott i bokslut ska avsättas till ändamålet varje år som överskott redovisas.

Utifrån kyrkostyrelsens insamling av ekonomisk redogörelse för församlingar och pastorat 2014 framgår av driftsredovisningen att kostnaderna för den diakonala verksamheten i församlingar och pastorat uppgår till 983 miljoner kronor och intäkterna uppgår till 174 miljoner kronor.

Svenska kyrkans kapitalsituation under utredning

Till kyrkostyrelsens skrivelse *Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2014*, finns en bilaga som heter *Svenska kyrkans kapitalsituation* (KsSkr 2015:2). Av bilagan framgår bland annat att kyrkostyrelsen diskuterat behovet av kapital inom Svenska kyrkan på kort och lång sikt. För att skapa förutsättningar för en långsiktigt hållbar kyrklig verksamhet menar kyrkostyrelsen att frågan om Svenska kyrkans behov av kapital behöver beredas i dialog med stift, inte minst för att trygga en ansvarsfördelning som tydliggör vilket ekonomiskt ansvar som ska bäras av församlingar/pastorat, stift respektive gemensamt av trossamfundet. Kyrkostyrelsen avser att inleda en fördjupad analys av Svenska kyrkans kapitalbehov och återkomma med analys och förslag till kyrkomötet 2016.

Särskilt behov av diakonala insatser är ny parameter i utjämningsystemet

Den av kyrkostyrelsen i december 2012 tillsatta utredningen Utjämningsutredningen hade bland annat till uppdrag att säkerställa ett långsiktigt hållbart, brett accepterat utjämningsystem.

I utredningens betänkande *Gemensamt ansvar – en utredning om fastigheter, kyrkor och utjämningsystem*, SKU 2015:1 finns ett avsnitt om kostnadsutjämnning, avsnitt 6.4.2. Enligt utredningen så ska kostnadsutjämnningen innefatta komponenter som utjämnar vissa kostnader som är strukturellt betingade och inte kan påverkas av enskilda församlingar och pastorat. Det ska bland annat gälla andelen barn av befolkningen inom församlingens eller pastoratets område.

Det ska även utgå bidrag inom utjämningsystemets ram till församlingar och pastorat som har särskilda strukturellt betingade kostnader för bland annat särskilda behov av diakonala insatser. Utredningens förslag är att diakonikomponenten ska utgå från ett socioekonomiskt behovsindex för befolkningen inom församlingens eller pastoratets geografiska område. Av utredningen framgår att det är viktigt att möta de diakonala utmaningarna och att de diakonala insatserna är starkt förankrade bland kyrkans medlemmar. Det finns församlingar och pastorat där den sociala utsattheten är extra stor. Den ekonomiska statistiken visar att kostnaderna för den diakonala verksamheten också blir extra stora i dessa församlingar och pastorat. Det framgår också att detta är fråga om strukturellt betingade skillnader mellan församlingarna och att det därför finns anledning att ta ett gemensamt ansvar genom att ta hänsyn till kostnader av detta slag i utjämningsystemet.

Idag har församlingar och stift enligt 44 kap. 15 § i kyrkoordningen möjlighet att få extra utjämningsbidrag om övriga avgifter och bidrag inte ger en tillfredsställande utjämningseffekt. Om utredningens förslag genomförs så utgår bestämmelserna i kyrkoordningen om extra utjämningsbidrag. Utredningens bedömning är att såväl stiftsstyrelsen som kyrkostyrelsen har möjlighet att utan särskilda bestämmelser besluta om ekonomiskt stöd om detta skulle bedömas vara nödvändigt.

Utredningen är utsänd för remiss fram till den 1 december 2015. Utifrån inkomna remissvar bereder kyrkostyrelsen frågan för att återkomma till kyrkomötet 2016.

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2015:100.

Budgetutskottet anser att frågan om diakonal verksamhet är mycket angelägen och delar motionärens uppfattning om att det finns en stor vilja och ett stort engagemang att göra gott såväl bland anställda, förtroendevalda som frivilliga medarbetare.

Utskottets uppfattning är att förslaget strider mot Svenska kyrkans episkopala struktur, eftersom det föreslår en form där församlingarna går förbi stiftet och relaterar direkt till den nationella nivån.

Utskottet noterar också att ett nytt förslag till utjämningssystem är under beredning. I det nya förslaget tas bland annat hänsyn till andelen barn av befolkningen inom församlingens eller pastoratets område. Enligt utredningens förslag ligger att bidrag ska kunna utgå inom utjämningssystemets ram till församlingar och pastorat som har särskilda behov av diakonala insatser. Utredningens förslag är nu utsänd för remiss och frågan återkommer till kyrkomötet 2016.

Utskottet noterar vidare att kyrkostyrelsen ska utreda hela Svenska kyrkans behov av kapital. Beredning ska ske i dialog med stiftet, inte minst för att trygga en ansvarsfördelning som tydliggör vilket ekonomiskt ansvar som ska bäras av församlingar/pastorat, stift respektive gemensamt av trossamfundet. Kyrkostyrelsen ska återkomma med analys och förslag till kyrkomötet 2016.

Mot bakgrund av detta föreslår utskottet att motion 2015:100 ska avslås.

Uppsala den 24 september 2015

På Budgetutskottets vägnar

Bertil Olsson, ordförande

Malin Åkesson, sekreterare

Beslutande: Bertil Olsson, ordförande, Irène Pierazzi, Solveig Hallin, Peter Egardt, Leif Nilsson, Per-Olof Flodström, Marie Wojidkow, Bertil Persson, Lars T Gåreberg, Leif Nordlander, Christer Björk, Bengt Kjellgren, Carl-Eric Gabrielsson, Gerd Gullberg Johnson och Irene Leonardsson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Monica Lago, Roger Sjöberg, Birger Wernersson, Christina Meltin Westerlund, Anita Engström, Marie Rydén Davoust, Evelina Johansson, Ann-Britt Åsebol, Mats Nilsson, David Lång, Roger Hedlund, Helén Lindbäck, Terence Hongslo och Hildegard Jarskog.

Biskop Martin Modéus har deltagit i utskottets överläggningar.